

Vox populi, vox Dei

Kas tunnete ennast tänavatel ja avalikel üritustel turvaliselt?

Nele Kunder

Harju maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiutalituse juhataja

Üldiselt tunnen ennast avalikes kohtades turvaliselt. Kui pimedal ajal terviserajal valgustus puudub, siis ma pigem jätan tervisejooksu selles kohas tegemata.

Käin sellistel üritustel, kus enast mugavalt tunnen. Kui lõbususastute all on mõeldud öökлубisid ja pubisid, siis neid külastan väga harva. Arvan, et kohtades, kus inimesed tarvitavad üldiselt rohkelt alkoholi, peaks kindlasti säilima teatav valvsus.

Mari Rebane

ERRi uudistetoimetaja

Jah, tunnen end avalikus kohas igati turvaliselt. Muidugi tuleb säilitada terve mõistus ja võtta liikumisel arvesse kella-aegu ja kohti.

Samamoodi tunnen end turvaliselt avalikel üritustel, sest inimesed on enamasti siiski toredad ja head. Eriti kui ise kedagi nokkima ei lähe. Lõbususastute külastan õigel ajal harva ja öökлубisid viimasel ajal üldse mitte.

Evelin Hall

Kose lasteaia direktor

Ma ei külasta öökлубisid ega ka muid lõbususastute. Käin enamasti teatris, kinos ja kontsertidel. Üritustel vabas õhus ei saa ilmselt kunagi ennast 100% turvaliselt tunda.

Teatrikuu ja teatripäev

Ülle Rajasalu

Harju maavanem

Esimisel kevadkuul on eriti põhjust pöörata pilgud kaunitest kunstide ja suurte lavade poole. On ju teadupärast märts ikka olnud teatrikuu. Sellega seoses on ka Harjumaal üks ilus kevadine traditsioon – Harjumaal teatripäev. See traditsioon on kummardus teatrikunstile ning teenekatele inimesele, kes rikastavad läbi teatri meie elu. Sel aastal naudime üheskoos maailmakuulsat George Bizet' ooperit "Carmen" ja saame osa meie teatripäeva pikast traditsioonist!

Juba 23 aastat oleme teatripäeva puhul andnud välja Harjumaal teatripreemia koostöös Rahvuskooper Estoniaga ning Harjumaal Omavalitsuste Liiduga. Loodetavasti te nõustute minuga, et iga kunstielamus rikastab meie elu. Seetõttu on mul täna õhtul ääretult hea meel teha kummardust ja tunnustada ühte inimest, kelle teened on Eesti teatri ees suured. Tänavune Harjumaal teatripreemia laureaati on lõpetanud Tallinna Balletikooli 1998. aastal ja tantsinud seejärel Eesti Rahvusballetis, alates

Sulev Valdmaa

Kuusalu valla elanik

Elu näitab, et probleemid tekkivad enamasti olukordades, milles sekeldustesse sattujatel on ka endal mingisugune osa.

Ma ei külasta öökлубisid või selliseid rahvapäevitusi, kus inimesed oma mõtlemisele alkoholi viga teevad. Käin näiteks teatris, õppinud muusikute kontsertidel jne. Seni pole mingeid vahejuhtumeid ette tulnud.

Juhan Särgava

Saidafarm OÜ peremees

Siiani olen igati turvaliselt tundnud avalikes kohtades ja üritustel. Ausalt öeldes on ära kadunud ka sellised üksikud tüütud tujurikkujad, keda vanasti ikka kippus olema. Vähenenud on ka juhuslikud pisivargused külas. Eks Helve ole kah õpetanud pilguga ära tundma, kus "kotipoiss" liigub.

Elena Maljutina

Paldiski Taverni Peetri Toll perenaine

Ma tunnen ennast avalikus kohas turvaliselt ja hästi. Samuti avalikel üritustel. Lõbususastute pole ma viimasel ajal külastanud.

Tervis maksuvabaks?

Urve Palo

Riigikogu liige, SDE aseesimees

Riigikogu majanduskomisjoni liikmena on hea meel, et lõpuks ometi käsitleb parlament eelnõu, mille seadustamise järel saavad omavalitsused riigilt nii tasuta kui ka osalise tasu eest maad selleks, et arendada kohapeal ettevõtlust. Täna kurdavad paljud omavalitsusjuhid, et riik annab kas väga pika hambaga või siis üldse mitte omavalitsuste käsutusse maad, kuna ei ettevõtluse toetamine ega ka uute töökohtade loomine polevat otseselt omavalitsuse ülesanne.

Peana seda suureks probleemiks, mistõttu töötasin aasta tagasi selle nimel, et koalitsioonileppesse jõuaks lubadus, mis soodustab nii omavalitsustele ettevõtluse arendamiseks maa andmist kui ka seda, et maapiirkondades toetaks riik ettevõtjaid elektrivõrguga liitumisel. Loodan, et valitsus saadab viimast reguleeriva eelnõu peagi riigikogusse.

Teiseks ootab riigikogus kinnitamist eelnõu, mis kaotab piirangu, mille kohaselt ei tohi riigikogu liige osaleda valla- ja linnavolikogu töös, andes saadikutele taas võimaluse rääkida kaasa oma elukohajärgse omavalitsuse elu korraldamisel. Antud muudatuse rakendumise korral kaob ära nn peibutuspartide probleem ja ko-

halike inimeste toetuse pälvinud saadikud saavad täiel rinnal osaleda kogukonna otsustusprotsessides. Peana seda väga õige sammuks. Kui järgmistel kohalikel valimistel peaksid Viimsi inimesed mind taas usaldama, siis hakkavad kindlasti Viimsi volikogus tööle. Mujal Euroopas on väga tavaline, et parlamendisaadik või isegi minister osaleb kohaliku elu puudutavate otsuste langetamisel, mis muuhulgas aitab vähendada riigi ja kohaliku tasandi vastandumist.

Kolmandaks suureks väljakutseks pean ma tööd haldusreformi seaduseelnõuga. Siin ei saa ma kuidagi nõustuda peaministriga, kes soovib, et haldusreformi arutelu käigus ei mindaks detailidesse. Vastupidi. Minu arvates ei ole oluline mitte vorm, vaid sisu ehk siis valitsuse esitatud üldsõnaline reformikava tuleb täita sisuga. Näiteks vajavad vastuseid küsimused: kuidas jääb pärast valdade liitmist ka suure omavalitsuses kostma äärepiirkondade hääl? Milline on rahastamismudel, mis aitaks kasvatada maavaldade ja väikelinnade tulubaasi ja annaks ühinejatele teadmise, mis tuludega saavad nad tulevikus arvestada? Usun, et eesootavad vaidlused on

vaidlemist väärt, et tulemuseks ei oleks mitte risti-

ke seal, vaid inimestest ja nende heaolust lähtuv reform.

Neljandaks loodan ma, et juba õige pea jõuab riigikogusse tervise- ja töministri poolt algatatud seaduseelnõu, mis piirab alkoholireklaami, vähendab alkoholi kättesaadavust alaealistele, teeb alkoholi kauplustes vähem nähtavaks ning keelab ära alkoholi müügi tanklates. Teiste riikide kogemused tõestavad, et need sammud koostöös vähendavad joovastavate jookide tarbimist. Otsesid alkoholisurmasid on Eestis aastas üle tuhande. Viinakuradi tõttu kaotatud töötundide ja eluaastate hulk ning vähenenud tootlikkus lähevad aastas riigile maksma ligi 400 miljonit eurot. Rääkimata lahku läinud peredest ja eriti laste hingehaavadest. See kõik näitab kujukalt, et ministri ettepanekud tuleb ellu viia.

Viiendaks tahan välja tuua põhimõtte, mille eest olen võidelnud pea kümne aastat ja kus nüüd on tunneli lõpus näha valgust. Eestis on pikalt kehtinud olukord, kus tööandjate investeringud masinatesse ja seadmetesse on maksuvabad, aga inimeste tervisesse maksutatud erisoodustuskasuga. See ei ole normaalne. Sotsiaaldemokraatide survele on kohe-kohe jõudmas riigikogusse eelnõu, mis lubab tööandjatel, kes on valmis toetama oma töötajate sportimisharrastusi või tervisesedamist, teha seda aastas 400 euro ulatuses maksuvabalt.

Riigikogulane Urve Palo usub, et saab peagi hakata maksuvabalt tegema tervisejooksu Riigikogu ja Viimsi valla volikogu vahel.

Üks küsimus

Millised on lähiaja suurimad renoveerimistööd EELK Keila Miikaeli kiriku hoones ning kirikuaias?

MAREK ROOTS

Koguduse õpetaja

Kellade projekt edeneb hästi. Oleme ise kogunud kena summa korjanduste kaudu, samuti toetab suurel määral Keila linn. Kellasüsteemi uuendamine ja kolmanda kella valamine maksab kokku ligi 33 000 eurot. Koguduse ja linna koostöö tulemusena on vajalik summa koos. Korjandus edenes hästi, tänase seisuga on kalladele annetatud ligi 10 000 eurot. Oleme kõigile väga tänulikud!

Uut kella pole veel tellitud, hetkel käib töö kella kujundamisega. Tellimus läheb aga sisse lähiajal ning see valatakse Saksamaal. Loodame uuendatud kellade süsteemi ja uue kella õnnistada 1. oktoobril. Katuse projekt on Rändmeister OÜ poolt valmis ja muinsuskaitseametilt poolt ka kinnitatud. Kui finantseering oleks olemas, siis saaks töödega üsna pea alustada. Probleem aga ongi selles, et töö on väga mahukas ja kulukas – ja rahalisi vahendeid napib. Kõige tõenäolisem on tööde teostamine etappide kaupa.

Pooleli on Äasmäe kabeli remont. Esimene etapp sai tehtud aastal 2014 ehk siis uus katus ja karniiside korrastamine. Kuid tööde lõpetamiseks pole muinsuskaitseametil raha jätkunud. Loodame, et see teostub siiski lähitulevikus. Muidugi ootab remonti ka Ohu kabel, mis on Keila kirikuaias kabeledest kõige viletsamas olukorras. Kirik vajab tervikuna remonti nii seest kui ka väljast. Alustame aga katusest. Pühakodade programmist on kindlasti plaanis toetust küsida. Uue taotluse kirjutame tänavu septembriks.

Keila kirik on Harjumaal suurim keskaegne maakirik, mida hakati ehitama tõenäoliselt kohe pärast Põhja-Eesti allutamist Taani kuningale. Algasägaade kohta täpsed andmed puuduvad, kuid 1280. aasta paiku valmis "Keila mäel" avar nelinurkne kabel, mis moodustab praeguse kiriku kooriruumi. Keila kirik hävis Liivi sõjas 1558. a ja ta sisustus rööviti. Kirik taastati 1596. aastaks. Pühakoda sai praeguse väliskuju alles 1851. a, mil ehitati lõunaseina pseudogooti stiilis roosaken (autor on tallinlane J. G. Exner, vitraaz on taastatud 1991. a). Torn kaunistati kaaremotiividega ning eangeliistide sümbolitega. Hoone sees lõppesid ümberehitused 1939, kui ehitati tänaseni töötav õhk- küttesüsteem.